

Che Guevara (1965)

Avskedsbrev till Fidel

Den 1 april 1965

Fidel,

I denna stund dyker många minnen upp – den gången jag träffade dig hos Maria Antonia, den gången du bad mig komma, hela spänningen under förberedelserna.

En dag kom någon och frågade vem man skulle varsko i händelse någon kamrat blev dödad, och den reella möjligheten av detta blev med ens klar och påtaglig för oss alla. Sedan lärde vi oss den sanningen att i en revolution (om den är sann) måste man antingen segra eller dö. Många har stupat på vägen till segern.

I dag har allt en mindre dramatisk färg, därför att vi är mognare, därför att dödens faktum blivit ett så vanligt inslag i vår tillvaro. Jag känner att jag fullgjort den del av min plikt som band mig till den kubanska revolutionen på dess territorium och jag tar farväl av dig, av kamraterna, av ett folk som hädanefter är mitt.

Jag avstår från mina uppdrag i partiledningen, från min ministerpost, från min majorsgrad, från min ställning som kuban. Ingenting som har med lagar att göra binder mig vid Kuba, endast band av annan art, som inga utnämningar eller avsägelser kan bryta.

Då jag ser tillbaka på mitt liv tror jag mig ha arbetat med så stor ärlighet och hängivenhet jag kunnat för att befästa revolutionens seger. Mitt enda allvarliga misstag är att inte ha haft mer förtroende för dig redan den allra första tiden i Sierra Maestra och att inte tillräckligt snabbt ha insett dina egenskaper som ledare och revolutionär.

Jag har upplevt överväldigande dagar och jag har vid din sida känt stoltheten att tillhöra vårt folk under de ljusa och svåra dagarna under den karibiska krisen.

Sällan har en statsman stått så högt som du under dessa dagar och jag är också stolt över att ha följt dig utan tvekan, för att ha identifierat mig med ditt sätt att tänka, att se och bedöma farorna och principerna.

Andra trakter av världen begär det bidrag jag kan ge med mina ringa insatser. Jag kan göra vad som förvägras dig genom ditt ansvar i ledningen för Kuba. Stunden för oss att skiljas är inne. Du skall veta att jag gör det med en blandning av tillfredsställelse och sorg. Här lämnar jag det renaste av mina förhoppningar som deltagare i uppbyggnaden, jag lämnar de käraste jag har bland alla jag älskar, jag lämnar ett folk som mottagit mig som sin son. Det är som att slita sönder en del av mitt väsen. Jag skall föra till nya slagfält den tro som ni har givit mig, mitt folks revolutionära vilja, känslan att fullgöra den heligaste av plikter: att kämpa mot imperialismen överallt där den finns. Detta styrker mig och mildrar mycket av smärtan.

Jag upprepar att jag fritar Kuba från allt ansvar med undantag av det som härrör ur dess exempel. Och, om den avgörande timmen slår för mig under en annan himmel, kommer min sista tanke att gälla detta folk och särskilt dig. Jag är dig tacksam för din undervisning och ditt föredöme och jag skall försöka att förbli trofast ända in i de yttersta konsekvenserna av mina handlingar. Jag har alltid identifierat mig med vår revolutions utrikespolitik och jag fortsätter att göra det. Var jag än kommer att befinna mig skall jag känna ansvaret att vara en kubansk revolutionär och jag skall handla som en sådan.

Jag lämnar ingenting till mina barn och min hustru och beklagar det inte – jag avstår till och med med glädje. Jag ber inte om någonting för dem eftersom staten kommer att ge dem vad

de behöver för att leva och få utbildning. Jag skulle ha mycket att säga till dig och till vårt folk, men jag känner att det inte är nödvändigt, orden kan inte uttrycka vad jag skulle vilja, och det tjänar ingenting till att klottra ner mer papper.

Ständigt fram mot segern: Fosterlandet eller Döden. Jag omfamnar dig med hela min revolutionära lidelse.

Che